

Sygnatura akt VII U 697/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 27 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

Protokolant:st. sek. sąd. Marta Jurga

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2013 roku w Poznaniu

odwołania P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P.

z dnia 10 grudnia 2012 roku Nr (...)

w sprawie P. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od odwołującego na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 60 złotych (słownie: sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 10 grudnia 2012 r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. stwierdził, iż P. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie do dnia 1 marca 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r. Jako podstawę prawną decyzji ZUS wskazał art. 83 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 1, art. 9 ust. 1, 1a, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4, art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. (Dz. Urz. UE L 166 poz. 1 z 30 kwietnia 2004 r. ze zm.), a także art. 2 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż P. S. zgłosił rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 15 stycznia 2005 r., a z dniem 1 września 2012 r. jego działalność gospodarcza została wykreślona z ewidencji. P. S. zgłosił się jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 15 lutego 2005 r. do 31 marca 2009 r. oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 29 lutego 2012 r. (w tym drugim okresie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z

tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca była wyższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia, a więc odwołujący nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym również z tytułu prowadzonej działalności). W dniu 7 marca 2012 r. odwołujący złożył oświadczenie dotyczące całkowitego wyrejestrowania z ubezpieczenia w ZUS, wskazując, że od dnia 1 marca 2012 r., mimo nadal prowadzonej w Polsce jednoosobowej działalności gospodarczej, jest on również zatrudniony na umowę o pracę w spółce (...) z siedzibą w Wielkiej Brytanii. Odwołujący złożył również dokument (...) wyrejestrowujący go jako osobę ubezpieczoną z dniem 1 marca 2012 r. oraz dokument wyrejestrowujący płatnika składek (...) z dniem 1 marca 2012 r. Odwołujący, pomimo wezwania, nie przedłożył jednak zaświadczenia poświadczającego formularz A1, natomiast brytyjska instytucja ubezpieczeniowa poinformowała ZUS, iż odwołujący nie podlega brytyjskiej legislacji w sprawie ubezpieczeń społecznych w okresie od dnia 1 marca 2012 r.

P. S. w przepisany trybie i terminie odwołał się od powyższej decyzji, zarzucając jej naruszenie art. 80 k.p.a. w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu, dlaczego nie dano wiary przedłożonym przez niego dowodom i przyjęto, że brak jest bezspornych dowodów na to, iż świadczył pracę na rzecz brytyjskich pracodawców od 1 marca 2012 r.

W uzasadnieniu odwołujący podał, iż wszystkie przedłożone przez niego dokumenty potwierdzające to, że od dnia 1 marca 2012 r. pracuje w Wielkiej Brytanii, ZUS uznał za niewystarczające do stwierdzenia tej okoliczności, nie wskazując jednak dlaczego. Odwołujący podał, iż posiada nadany numer ubezpieczenia NINo SP 23 51 64 A, a wymagany przez ZUS formularz A1/E101 nie jest wydawany ubezpieczonym, natomiast powinien być wydany na żądanie ZUS. Odwołujący wskazał ponadto, iż analiza art. 16 Rozporządzenia nr 987/2009 przekonuje, że to na ZUS leżał obowiązek działania z urzędu w celu ustalenia właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych. Decyzja ZUS jest niewłaściwa, gdyż materiał dowodowy zebrany w sprawie jest niekompletny, przy czym to ZUS powinien działać z urzędu w celu ustalenia rzeczywistego stanu faktycznego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, podtrzymując dotychczasową argumentację.

W piśmie procesowym z dnia 19 marca 2013 r. pełnomocnik odwołującego wniósł o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka na okoliczność wykonywania przez odwołującego pracy w Wielkiej Brytanii w okresie od 1 marca 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. i tym samym podlegania przez niego brytyjskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego oraz o przeprowadzenie dowodu z dokumentów na okoliczność zawarcia przez odwołującego umów o pracę i podlegania brytyjskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego. Pełnomocnik odwołującego wniósł również o zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pełnomocnik odwołującego wskazał, iż z uwagi na fakt podjęcia przez odwołującego legalnego zatrudnienia w Wielkiej Brytanii i faktycznego wykonywania tam pracy, w spornym okresie podlegał on wyłącznie brytyjskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący P. S. od dnia 15 stycznia 2005 r. zgłosił prowadzenie jednoosobowej działalności gospodarczej pod firmą (...) w K.. Przedmiotem działalności odwołującego były usługi stolarskie. Przeważająca działalność została określona wg kodu (...) jako „produkcja pozostałych mebli”.

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej odwołujący zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od dnia 15 lutego 2005 r. do 31 marca 2009 r. oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 29 lutego 2012 r.

W okresie od 1 marca 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. odwołujący pracował na podstawie umowy o pracę w Wielkiej Brytanii. Odwołujący zajmował się poszukiwaniem ogłoszeniodawców dla gazety. Jednocześnie, w okresie od 1 marca

2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. odwołujący w dalszym ciągu miał zarejestrowaną działalność gospodarczą, której wykonywania nie zawiesił.

W piśmie do ZUS z dnia 2 marca 2012 r. odwołujący poinformował, iż od dnia 1 marca 2012 r., pomimo nadal prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej, zostaje również zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Wielkiej Brytanii. W związku z tym odwołujący przedłożył dokument (...) wyrejestrowujący go z ubezpieczeń z dniem 1 marca 2012 r. oraz dokument (...) wyrejestrowujący go jako płatnika składek z dniem 1 marca 2012 r.

Odwołujący nie przedłożył formularza E101/A1 potwierdzającego, iż podlegał on ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych Wielkiej Brytanii w w/w okresie.

W dniu 1 września 2012 r. nastąpiło wykreślenie z ewidencji prowadzonej przez odwołującego działalności gospodarczej.

W piśmie z dnia 29 września 2012 r. Urząd Podatkowo-Celny Wielkiej Brytanii poinformował, iż odwołujący nie podlega brytyjskiej legislacji w sprawie ubezpieczeń społecznych od dnia 1 marca 2012 r. do dnia dzisiejszego.

W dniu 10 grudnia 2012 r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS II/O P. (nr (...) -400- (...)),
- zeznań odwołującego P. S. (k. 89-90),
- zeznań świadka R. F. (k. 100-101).

Sąd uznał za w pełni wiarygodne i przydatne dla potrzeb niniejszego postępowania dokumenty urzędowe zgromadzone w aktach pozwanego organu rentowego, albowiem zostały one sporządzone przez osoby do tego uprawnione w ramach przysługujących im kompetencji i w przewidzianej prawem formie (art. 244 § 1 k.p.c.). Nadto ich treść i forma nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, a zatem i Sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu. Natomiast dokumenty prywatne korzystały jedynie z domniemania autentyczności oraz domniemania, iż zawarte w nich oświadczenia złożyła osoba, która je podpisała (art. 245 k.p.c.).

Odwołujący P. S. zeznał, iż w okresie od 1 marca 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. prowadził na terenie Polski działalność gospodarczą w zakresie usług stolarskich. W tym okresie był również zatrudniony w Wielkiej Brytanii, gdzie zajmował się pozyskiwaniem klientów dla gazety. Była to praca na podstawie umowy o pracę. Odwołujący podał, iż formularza A1 nie uzyskał, jest to zaniedbanie jego albo firmy. W czasie, gdy przebywał w Anglii, w kwietniu 2012 r. wykonał jedno zlecenie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Polski. Wniosek z dnia 2 marca 2012 r. złożył, aby poinformować ZUS, że pracuje w Wielkiej Brytanii, bo nie chciał wyrejestrowywać działalności gospodarczej w Polsce.

Świadek R. F. zeznał, iż razem z odwołującym pracował w Wielkiej Brytanii na podstawie umowy o pracę. Praca polegała na tym, iż jeździli po różnych firmach i szukali chętnych do składania ogłoszeń w gazecie. Świadek podał, iż także nie uzyskał formularza A1. Świadek zeznał, iż pracownicy otrzymali numery ubezpieczenia i wszyscy sądzili, że są ubezpieczeni. Praca zajmowała 8 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku.

Powyższym zeznaniami Sąd dał wiarę, albowiem są one spójne i logiczne oraz niesprzeczne ze sobą, a strona pozwana ich nie kwestionowała. Podkreślenia jednak wymaga, iż zeznania te okazały się nieprzydatne dla stwierdzenia tego, że odwołujący podlegał ubezpieczeniom społecznym w Wielkiej Brytanii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie P. S. podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. (Dz. Urz. UE L 166 poz. 1 ze zm.), osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określoneemu zgodnie z przepisami ust. 1.

Stosownie do art. 1 pkt a), b) i l) w/w Rozporządzenia, do celów stosowania rozporządzenia:

a) określenie "praca najemna" oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce;

b) określenie "działalność na własny rachunek" oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce;

l) określenie "ustawodawstwo" oznacza, w odniesieniu do każdego Państwa Członkowskiego, przepisy ustawowe, wykonawcze i inne oraz obowiązujące środki wykonawcze odnoszące się do działów systemu zabezpieczenia społecznego, objętych art. 3 ust. 1; określenie to nie obejmuje postanowień umownych innych niż te, które służą wykonaniu obowiązku ubezpieczeniowego wynikającego z przepisów ustawowych i wykonawczych, o których mowa w poprzednim akapicie, lub które były przedmiotem decyzji władz publicznych, która nadała im charakter obligatoryjny lub rozszerzyła ich zakres, pod warunkiem że zainteresowane Państwo Członkowskie złoży oświadczenie i powiadomi o tym Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego i Przewodniczącego Rady Unii Europejskiej. Oświadczenie takie publikowane jest w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

W myśl art. 2 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 poz. 1 ze zm.), instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe. Przekazywanie tych danych między państwami członkowskimi odbywa się bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 Rozporządzenia nr 987/2009, dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, stanowiące poświadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

Stosownie do art. 19 ust. 2 Rozporządzenia, na wniosek zainteresowanego lub pracodawcy instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo ma zastosowanie zgodnie z przepisami tytułu II rozporządzenia podstawowego, poświadcza, że to ustawodawstwo ma zastosowanie, oraz w stosownych przypadkach wskazuje, jak długo i na jakich warunkach ma ono zastosowanie.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Stosownie do art. 12 ust. 1 w/w ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

W myśl art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność podlegają w okresach od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, iż odwołujący P. S. w okresie od 1 marca 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. pracował na podstawie umowy o pracę w Wielkiej Brytanii, mając jednocześnie zarejestrowaną działalność gospodarczą na terenie Polski.

Przedmiotem sporu było natomiast, czy w w/w okresie odwołujący podlegał ubezpieczeniom społecznym w Polsce jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Analiza przytoczonych wyżej przepisów prawa unijnego przekonuje, iż wbrew twierdzeniom odwołującego, dla uznania, że podlegał on w spornym okresie ubezpieczeniom społecznym w Wielkiej Brytanii nie jest wystarczające wykazanie, iż faktycznie świadczył on tam pracę, czego zresztą pozwany organ rentowy nie kwestionował. Z art. 13 ust. 3 Rozporządzenia nr 883/04 wynika bowiem jedynie, iż osoba, która wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną, co jednak nie oznacza automatycznie, iż z tytułu wykonywanej pracy podlega w tym Państwie Członkowskim ubezpieczeniom społecznym. Okoliczność ta winna być natomiast stwierdzona przez właściwą instytucję Państwa Członkowskiego, w którym dana osoba wykonuje pracę najemną, w drodze stosownego zaświadczenia – odpowiedniego formularza A1, którego odwołujący jednak nie przedstawił. Jednocześnie, z pisma brytyjskiego (...) Podatkowo-Celnego z dnia 29 września 2012 r. wynika, iż odwołujący w spornym okresie nie podlegał brytyjskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych, co dodatkowo przekonuje, iż nie podlegał wówczas tym ubezpieczeniom. To, że odwołujący w spornym okresie podlegał ubezpieczeniom społecznym w Wielkiej Brytanii nie wynika natomiast z zeznań przesłuchanego w sprawie świadka, który jedynie potwierdził fakt zatrudnienia odwołującego.

W tym stanie rzeczy uznać należało, iż odwołujący w okresie od 1 marca 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym – emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu – z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie Polski. W spornym okresie odwołujący nie wyrejestrował się z ewidencji działalności gospodarczej, nie zawiesił także jej wykonywania, uznać zatem trzeba, iż działalność tą faktycznie wykonywał, czemu zresztą sam nie zaprzeczył. W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, iż zastosowanie do odwołującego miały w/w przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Na marginesie zauważyć jednak należy, iż w razie uzyskania przez odwołującego po uprawomocnieniu się niniejszego wyroku stosownego dokumentu potwierdzającego podleganie ubezpieczeniu społecznemu w Wielkiej Brytanii w spornym okresie, zachodzić będzie podstawa do wznowienia postępowania administracyjnego.

W tym stanie rzeczy, Sąd – na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art. 47714 § 1 k.p.c. – w pkt 1 wyroku oddalił odwołanie.

W pkt 2 wyroku Sąd – na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490) – zasądził od odwołującego na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, biorąc pod uwagę, iż czynności pełnomocnika pozwanego ograniczyły się w istocie do sporządzenia odpowiedzi na odwołanie.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

ZARZĄDZENIE

1. odnotować uzasadnienie,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi odwołującego r. pr. T. B. na adres kancelarii,
3. przedłożyć za 14 dni od doręczenia albo z pismami.

P., dnia 14 października 2013 r.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk